

2487

C O D I C E S

2488

manu, nitide tamen perscriptus titulum praefert: *Incipit Libellus De Disciplinis Nouiciorum*. Initium est: *Iam dies erat secunda ex quo ueni ad monasterium cuius in primis memini &c.* Monasterium istud *Hirsaugiense* est, ad quod ab Abbate suo *Cluniacensi* ad Regem *Alemanniae* missus Autor noster *Udalricus* illustri genere *Ratisbonae* ortus divertit, rogatusque a Loci Praefule *Wilhelmo* conscripsit Libris III. *Consuetudines Cluniacenses*, quarum hoc Codice solus *Secundus* et initium *Tertii* continetur. Integras edidit e Codicibus nostro recentioribus *Lucas Dacherius Spicil.* T. IV. p. 21. 4. et iterum T. I. p. 641. f. cujus Praeloquium, si lubet, adi. In Nostro varia partim vetustate, partim data etiam opera deleta sunt, quae per errorem scripta. *Capitulum* alia divisio; dum enim *Dacherius XXXVII.* nos *XLIII.* numeramus. C. I. melius legimus: *ac si apud nos fecissent*, quam *Impressa: fuissent*; item: *tyrociniobristi assignatur*, quam: *insignitur*. Caput IV. *De Signis loquendi* (nobis V.) prolixius est in Codice 10. ipsis paginis; adjiciuntur enim Signis *Victus* Signa plurimarum aliarum Rerum et Actionum silentii tempore facienda. Augmentum istud interjectum est inter verba *fol. 7. p. 2. acrimonia sentitur*, et inter verba *fol. 12. p. 2. Plura sunt, quae adhuc dicere possem.* Hoc etiam Capite *fol. 7. pro Rufeolis* five *Placentis* habetur *συωνυμων* teutonicum *Craphones* (*Krapfen*) melius ita exaratum, quam

in margine *Dacherii Crafones*, qui in textu erronee *Cratones* habet. Ad calcem habet Noster: *Explicit Libellus Secundus. Incipit Tertius.* At vero Tertius hic post Praefationem jam in his C. I. verbis abrumpitur: *Beatus autem pater Odilo rogatus in extremis suis. quid sibi de successore uideretur. non adqueiuit ad hoc quemquam nominare.* Est hic celebris ille *Cluniacensium* Abbas, de quo *Mabilonius* in *Abis SS. O. B. Sec. VI.* P. 1. p. 678. et *Hist. Franciae lit. T. VII.* p. 414. qui cum anno 1049. vitam clauferit, de tempore conjici potest, quo *Udalricus* noster *Consuetudines* suas chartis mandaverit. Meminit ejus *Anonymus Mellic.* c. 110. in *Fabricii Bibl. Eccl.* p. 157. eique *Fabricius* ibi annum 1070. adponit. cum vero *Wilhelmo* Abbati *Hirsaug.* cujus rogatu *Udalricus* laborem adgressus est, eodem loco annum 1090. tribuat, annus alteruter vacillare videtur. — Codicis nostri quaedam Spatia vacua *Prosis* de *S. Nicolao* et nato *Servatore* repleta sunt.

DCLII.

Codex chartaceus lat. Sec. XV. 82a
Folior. 86. 8. caractere crassiusculo currente scriptus et rubricis distinctus incipit: *Nota quod in isto libello continentur notabilia capitula regule sancti Benedicti magis valencia pro instructione nouiciorum ac fratrum subditorum &c.* Eorum itaque *Elenchus* sequitur, quem excipit *Probemium regule. Auscul-*
ta

ta o fili precepta magistri &c. et ad calcem Elenchus Capitulorum omifforum, quae videlicet ad Novitios et Subjectos minus pertinent.

Fol. 39. eodem modo praemittitur: *Nota quod in subscriptis continentur statuta ordinis fratrum Coelestinorum incipiendo a capitulo XIII. usque ad finem &c.* Priora Capita ob eandem rationem omiffa sunt. Sequitur Elenchus, et *Incipit prologus super statuta secundum ordinem fratrum Coelestinorum. Homo ad similitudinem dei factus illi se debet in sui novitate spiritus reformare &c.* Capitulum ult. est de penis et remissionibus, sed scriptor laborem abruptisse videtur. Ceterum *Εγχαίδια* haec sunt, quod *Jesuitis* Regulae *Summarii* et *Communes* fuere, et primum quidem habetur *Cod. Regularum Lucae Holstenii* aucto a *Mariano Brockie* O. S. B. T. I. P. 2. edit. *Aug. Vindel.* 1759. p. 113. f. Alterum autem in tota illa Collectione VI. Tomis constante non comparet; quae enim ibi T. IV. p. 476. leguntur *Constitutiones Coelestinorum* prorsus diversae sunt, neque, an alibi impressa sint, quae *Codex Statuta* vocat, novi. Ordinem porro *Coelestinorum* Congregationem esse *Hominum Institutum Benedictinum* professorum conditam Sec. XIII. a *Petro de Murrone*, qui postea *Coelestinus* V. Pont. Rom. fuit, norunt *Historiae ecclesiasticae cultores*. Num e tot religionum Ordinum reformationibus et subdivisionibus *Ecclesia* hac *circumdata varietate*

multum splendoris acceperit, pacique et exemplo publico ample consultum fuerit, non est hic discutendi locus.

Folio *Codici* praetexto inscripta est pereleganti manu *Professionis* religiosae *Formula*, qua se *Frater Benedictus Chramer de Grunenbergk* *Sacerdos wratislaviensis dioc.* anno 1498. in manus *Fratris Andree de freynstat* prioris devotet *monasterio Sanctispiritus Montis paracliti de Oywin*, quod *Monasterium Lusatiae* prope *Zittaviam* prima fuit *Coelestinorum* in *Septentrione* colonia ex *Italia* deducta a *Carolo IV. Imp.* post *Sec. XIV.* medium. Ejus fata e *Scriptoribus* collecta habes in magno *Lexico universali* T. XXV. p. 2570. *Codicem* inde ad nos venisse, pronum est.

DCLIII.

Codex chartaceus lat. Sec. ⁶¹⁴ XVI. Folior. 17. 4. est: *Oratio domini Joannis tritemij abbatis spanbemensis habita in capitulo annali: kl. septembris. Anno domini: 1499.* Initium: *Quocienscunque ad peragendam hanc synodum vos convenisse patres reuerendi contueor: tociens noua quadam et incredibili mentis leticia perfundor &c.* Minuit tamen hanc laetitiam, quod sequitur: *Nonne septuaginta quinque ordinis nostri (Benedictini) pastores ad huius synodi celebrationem vocati sunt? Et nunc XL. vbi sunt? Quare non venerunt? Putasne omnium cause absentium tanquam legitime admittende sunt?*